

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİJİTAL MECRALAR KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

6'ncı Toplantı
20 Mayıs 2021 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.-Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman'ın, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı vesilesiyle Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını rahmet ve minnetle andığına; Türkiye'nin dijital mecralar alanındaki hazırlıklarına ve Komisyonun gündemine ilişkin açıklaması

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Dijital mecralarda son günlerde yaşanan gelişmelerin değerlendirilmesi hakkında görüşme

DİJİTAL MECRALAR KOMİSYONU

6'ncı Toplantı

20 Mayıs 2021 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dijital Mecralar Komisyonu saat 11.06'da açıldı.

Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı vesilesiyle Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını rahmet ve minnetle andığına; Türkiye'nin dijital mecralar alanındaki hazırlıklarına ve Komisyonun gündemine ilişkin açıklama yaptı.

Dijital mecralarda son günlerde yaşanan gelişmelerin değerlendirilmesi hakkında görüşme yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 12.17'de toplantıya son verildi.

20 Mayıs 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.06

BAŞKAN: Hüseyin YAYMAN (Hatay)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova)

SÖZCÜ: Zeynep YILDIZ (Ankara)

KÂTİP: İbrahim Ethem SEDEF (Yozgat)

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, çok değerli milletvekillerim; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantı yeter sayımız vardır, Komisyonumuzun toplantısını açıyorum. (*)

Yoğun programınız arasında teşekkürlerinizden dolayı hepinize tek tek teşekkür ediyorum, sağ olun.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.-Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman'ın, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı vesilesiyle Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını rahmet ve minnetle andığına; Türkiye'nin dijital mecralar alanındaki hazırlıklarına ve Komisyonun gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Dün 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'ydı. Bu vesileyle bir kez daha 19 Mayısı kutluyorum tüm Komisyonumuz adına. 19 Mayıs, bizim Kurtuluş Savaşı mücadelemizin başlangıç tarihidir ve gerçekten, Türkiye'nin emperyalizme, Sevr dayatmasına karşı başlattığı o şanlı mücadelenin başlangıç tarihidir. Bu vesileyle Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını bir kez daha rahmetle, şükranla ve minnetle anıyorum.

Değerli milletvekillerim, Komisyonumuz, uluslararası sözleşmeler ve Anayasa'mızca güvence altına alınan özel hayatın gizliliği, kişisel verilerin güvenliğinin sağlanması, şeffaf bilgilendirme ve hesap verebilirlik konularında vatandaşlarımızın çıkarlarının takipçisidir.

Bilindiği üzere, 7253 sayılı Kanun ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkındaki Kanun'da yapılan değişiklikler, sosyal medya platformları için Türkiye'de temsilci atamayı da içeren yeni yükümlülükler getirmiştir.

Bizim Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, Dijital Mecralar Komisyonu olarak buradaki dileğimiz ve temennimiz, Avrupa'da olduğu gibi, dünyada olduğu gibi sosyal ağların Türkiye'de de hukuka, mevzuata ve kanunlara uymasındır, uluslararası sözleşmelere uymalarıdır. Ne mutlu ki Komisyonumuzun kurulması ve 5651 sayılı Kanun'un çıkmasından sonra bunu beraberce takip ettik; ben emeği olan tüm milletvekillerimize, tüm partilerimize teşekkür ediyorum. Gerçekten bu konuyu bir partilerüstü mesele olarak ele alıp Türkiye'nin dijital mecralar alanındaki tüm hazırlıklarının yapılması ve bu konudaki tüm çalışmaların yürütülmesi konusunda özverili çalışmalarından dolayı bir kez daha teşekkür ediyorum. 5651 sayılı Yasa'nın çıkmasıyla beraber, hepinizin takip ettiği üzere, adım adım tüm sosyal medya ağları temsilciliklerini açtılar; başta Facebook, Instagram, Twitter, Pinterest, TikTok, VKontakte, YouTube, Dailymotion, LinkedIn, Spotify, Netflix, Amazon Prime Türkiye'de temsilciliklerini açtılar. Bu, gerçekten ülkemiz adına çok sevindirici bir gelişmedir ve inşallah -biraz önce, toplantıdan önce değerli milletvekillerimle konuştum- bugünkü gündemlerimizden bir tanesi de

(*) Coronavirus salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Türkiye’de en çok kullanıcıya sahip olan sosyal ağlardan başlayarak bu sosyal ağların Türkiye’ye davet edilmesi ve burada Meclisimize çalışmalarıyla ilgili bilgi verilmesi konusunda Komisyonumuzun bir gündemi var, bunu da birazdan sizlerle mütalaa edeceğiz, müzakere edeceğiz. Şu ana kadar bu şirketler temsilcilik açma konusunda çok önemli adımlar atıldılar, biz de bir kez daha Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, milletin iradesini temsil makamı olarak bu kurumlara teşekkür ediyoruz.

Çok değerli milletvekillerim, bilindiği üzere dijital dönüşüm, dijital çağ ve dijital mecralar konusu dünyanın da gündemindedir ve dünyanın gündemine gelmesi maalesef istenilen düzeyde değildir. Sosyal ağların, dijital mecraların kendilerini ulus ötesi, ulusüstü, devletlerüstü bir konumda görmeleri ve tabiri caizse “Güç bizde.” demeleri tartışmaya çok açıktır ve dünya demokrasileri bakımından da ülkemiz demokrasisi bakımından da çok sakıncalı bir durumdur. Bir anlamda dijital mecralarda, sosyal ağlarda bir mahkemenin kurulması ve kendilerini kanun koyucu yerine koyarak birtakım düzenlemelerin içine girilmesini biz doğru bulmamaktayız ve bu noktada çok şükür Allah’a ki Dijital Mecralar Komisyonumuzun da WhatsApp sözleşme dayatması konusundaki parti farkı gözetmeksizin bir araya gelerek ortak metne imza atmalarını, ben, gerçekten, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, millî iradenin temsil edildiği makam olması bakımından çok tarihî ve anlamlı bulunduğunu bir kez daha ifade etmek isterim.

Bilindiği üzere WhatsApp sözleşmesiyle ilgili, WhatsApp’ın sözleşme dayatmasıyla ilgili şöyle bir durum oldu: Ya şartlarımı kabul edersin ya da terk edersin. Halbuki başlangıçta -biz bunları kendi aramızda çok konuşmuştuk, birazdan bir kez daha müzakere edeceğiz- böyle bir sözleşme, böyle bir anlaşma yoktu. Başlangıçta, yani herkesin kullanmasına çok ciddi imkânlar tanınmıştı ama daha sonra bu bilgilerin kullanılması, insanların bir ticari metaya dönüştürülmesi, insanların bilgilerinin ulu orta bir şekilde kullanılması... Bu hem ifade özgürlüğü bakımından hem kişisel verilerin korunması bakımından hem kişisel mahremiyetin sağlanması bakımından çok ciddi tartışmalara yol açmıştı. Komisyonumuz çok tarihî bir adım atarak bu konuda ortak bir karar almıştı ve WhatsApp da bu sözleşme dayatmasını geri çekmişti. En son geline nokta bildiğiniz gibi kendi bloklarından yeni bir açıklama yaptılar ve bu noktada yeni sözleşmeyi kabul etmenin ihtiyari olduğunu, isteyen kabul edeceğini, isteyen kabul etmeyeceğini ve insanlara, yani tabiri caizse, tam olarak bu dayatmadan vazgeçtiklerini söylemediler ama bunda da ısrar etmeyeceklerini dile getirdiler.

Bilindiği üzere, maalesef, corona süreci, salgın dijital dönüşümü hızlandıran bir etki yaptı; hepimiz bunu çok defa konuştuk, yine konuşmaya devam ediyoruz. Coronavirüs pandemisi toplumların dijitalleşme sürecini hızlandırıcı bir etki yaptı, birçok insan iş ve özel hayatında uzaktan iletişime geçti. Biraz önce değerli vekilim söyledi, biz de aslında toplantılarımızın bir kısmını en azından bir araya gelemesek dahi dijital ortamda yapabiliriz. Bu anlamda, biz, gündelik hayattaki sosyal etkileşimi en aza indirirken dijital mecralarda ve sosyal medyada harcanan vakit sayıları da arttı, en üst seviyelere çıktı. Maalesef, corona sürecinde Komisyonumuz çok toplanamadı, biraz da gündemin yoğunluğu, Meclis çalışmalarına bağlı olarak. İnşallah, biz de bugün toplanıp hem mevcut gündemlerimizi konuşmak hem bir arada bu konularımızı değerlendirmek üzere toplanmış bulunmaktayız.

Benim sizden iki istirhamım var, bunu değerlendirmenize, takdirlerinize arz ediyorum. Birincisi, sosyal ağ temsilcilerinin Komisyonumuza davet edilmesi ve bu konuda onlarla bir iş birliği içerisinde, bir eş güdüm içerisinde faaliyetleriyle bir ortaklaşmanın içinde olunması konusu ve en azından kamuoyunda tartışılan konularla ilgili bir açıklama yapmalarının... Yani bizim burada sormamız gerekiyor. Facebook kendisini bir ulusüstü, parlamentolarüstü bir konumda mı görüyor? Ya da Twitter kendisini hangi hakla bir başkanın ya da bir yöneticinin paylaşımlarını engelleme noktasında görüyor? Bizim bunları sormamız ve bu konulara da açıklık getirmemiz gerekiyor, birincisi bu. İkincisi de, yine,

Komisyonumuzun en azından 2021 yılı içerisinde bu konunun uzmanlarını davet edip Türkiye Büyük Millet Meclisine, burada gündeme ilişkin hem Türkiye'deki hem dünyadaki dijital dönüşüme ve işte çokça tartışılan siber faşizm, ulus aşırılaşan sosyal ağların durumu ve Türkiye'deki dijital perspektif ve dijital dönüşüm konularında, bu uzmanları dinleme konusunda bir çağrımız olacak, bunları sizlerle mütalaa etmek isterim.

Ben, tekrar, toplantımıza geldiğiniz için teşekkür ediyorum. Bu vesileyle, belki yeri değil ama bunu ifade etmem lazım. Ramazan ayının sonunda başlayan ve bayram süresince devam eden Filistin'de İsrail devletinin yaptığı devlet terörünü bir kez daha kınadığımı, bunun kabul edilemeyeceğini, Orta Doğu'nun medeniyetlere beşiklik yapması anlamında, dillerin, dinlerin ve medeniyetlerin doğduğu bir yer olması anlamında, en azından insan hakkına, yaşama ve hürriyetlere saygı gösterilmesi gerektiğini belirtiyor ve İsrail'i de bu vesileyle bir kez daha kınadığımı ifade etmek isterim. Teşekkür ediyorum zaman ayırıp geldiğiniz için.

Şimdi söz isteyen arkadaşlara söz vereceğim.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Buyurun.

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Dijital mecralarda son günlerde yaşanan gelişmelerin değerlendirilmesi hakkında görüşme

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sırf konuyu açmak için biraz kendi zaviyemden de görüşlerimi arz etmek istedim.

Öncelikle sizin de belirttiğiniz gibi, Filistin halkına yapılan bu zulmü onaylamadığımıza, İsrail'in Filistin halkına yaptığı bu baskıları, katliamları kınadığımıza belirtmek isterim. İki gün önce Dışişleri Bakanımız da bu konuyu gündeme getirdi, bize de bilgi verdi. Bu bağlamda, tabii, biz, sadece Filistin değil tüm mazlumlara karşı yapılan katliamları kınadığımıza belirtiyoruz; bunun içinde tabii Doğu Türkistan ve Uygur Türkleri de var. Hükümetimizin bu konuda girişimlerde bulunduğunu belirtti Sayın Bakanımız. İnşallah daha fazla girişimleri de kendilerinden bekliyoruz, bunu belirtmek isterim.

Şimdi, bizim Dijital Mecralar Komisyonu neden önemli bir komisyon? Ben iki açıdan bakıyorum: Birincisi, dijital mecralar aslında bugünün dünyasında demokratikleşme için çok ciddi bir adım oluyor, yani insanların bir şekilde söz hakları oluyor. Yani dikey hiyerarşi olmadan, illa atanmış çok üst düzey birisi olmadan bir şekilde halka kendini ikna eden birisi, bir bakıyorsunuz bir günde 2 milyon, 3 milyon takipçiye ulaşmış. Bu aslında demokratik bir sistemin insanların önünü açması demektir. Doğrudur, yanlışlar söylenenler ama bir şekilde halkı ikna ediyor ki 2 milyon, 3 milyon kullanıcıya ulaşabiliyor.

Şimdi, dolayısıyla, bizim bu demokratikleşmeyi kolaylaştırmamız lazım ama bu demokratikleşme şey demek değildir: Başboş bırakalım, herkes tamamen istediğini yapsın, kişisel hakları gözetmesin... Bu demek değildir, tabii ki bir denetim olacak. Nasıl ki yollarda trafik polisleri var, denetim yapıyorlar, bizim de bu denetimleri sağlamamız lazım. Fakat yolu yapmadan trafik polisi koyarsak da yanlış olur, ona da dikkat etmemiz lazım, biz önce bir yolları yapalım. Şu anda, bizim, dijital altyapımız, maalesef, yetersiz; dünya sıralamalarını şu anda ezbere bilmiyorum ama 100'üncü sırada filanız, fiber konusunda, fiber altyapı konusunda çok çok gerilerdeyiz. "Evrensel Hizmet Fonu" diye bir fonumuz var, 10 milyar liramızın orada olması lazım duruyor mu bilmiyorum ama olması lazım. O para nerede? Niye kullanmıyoruz? Niye altyapı hızımızı geliştirmiyoruz? Bence, kurumları davet ederken temelden başlayalım, altyapıdan başlayalım. Niye altyapımızı yapamadık? Niye TÜRK TELEKOM geri kaldı?

Bundan sonra yapmaya çalıştığı nedir? Bu pandemi sürecinde ne kadar yatırım yapılmıştır? Sadece TÜRK TELEKOM değil tabii diğer altyapı firmaları da var, onları da çağırıp konuşalım derim. Yani temelden başlayalım sektör sektör tabii onun üzerine bunu kullanıcılarla da gideriz.

Şimdi, altyapı olmadan insanlarımıza imkân da sağlayamıyoruz çünkü biliyoruz biz genç nüfusumuz, genç nüfusumuz diye övünüyoruz ama eğitilmemiş bir genç nüfus, üretime geçememiş –üretim derken buna yazılım üretimini de katıyorum- bir genç nüfus üzerimize yük olarak da kalabilir. Onun için bir an önce onları eğitip geliştirmemiz lazım.

Bu arada belirtiyim BTK’nin yaptığı bu on-line eğitimleri de takdir ediyorum, beğeniyorum, ben de üyesiyim, bazı derslerini alıyorum, katılıyorum. Dolayısıyla, o tür şeyleri yaygınlaştırmamız lazım.

Yıllar önce ben hatırlıyorum Harita Genel Komutanlığı Türkiye’deki dijital haritalara sahipti ama kimseye vermezdi. Hâlbuki harita dediğin herkese açık olacak, kimseye vermediği için hatalarını da düzeltemiyor, görülemiyor. Bakın, biz o haritaları satın aldık, RTÜK için proje yapıyorduk, bir baktık ki Haliç 50 metre görünüyor deniz yüzeyine çünkü bakılmamış, kimse kullanmamış. Onun için, haritayı biz gençlerimize verelim -tabii ki hassas yerlerimiz vardır filan, oraları kapatırız- dağıtalım, bütün liselerimize verelim, öğrencilerimize verelim, kullansınlar, yazılım geliştirsınlar, uygulama geliştirsınlar, akıllarına bir fikir geliyorsa haritalardan faydalı bilgiler çıkarsınlar. Biliyorsunuz, bugünün dünyasında bütün iş bazı bilgileri birleştirip yeni bilgi üretmek, ekonomiler bunun üzerine yürüyor. Dolayısıyla, bizim gençlerin önünü tıkamamamız lazım, verilerin üstüne oturmamamız lazım, her şey yasaktır diye yaklaşmamamız lazım.

Tabii ki, demin yine trafik örneğine gelirsek; araba kullanmak için ehliyet lazım yani herkesin eline araba verip silah gibi, sağa sola çarpmasına da müsaade edemeyiz. Tabii ki, denetim gerekiyor ama bu denetimi yaparken trafik polislerine de “Ya, sen bütün suçu karşı tarafa yükle.” diyorsak “Bizim tarafa hiç yükleme.” diyorsak, trafik polisleri hep öyle rapor tutuyorsa bu da adil değil, bu da yürümez, toplum bunu benimsemez. Onun için, dengeyi çok iyi tutturmamız lazım, adil olmamız lazım, teknolojinin de önünü açmamız lazım. Aslında, vatandaş bu konularda girişimciliği seviyor, bakın bitcoin, kripto paralar aldı yürüdü. Ben takip edemiyorum, ben elektronik profesörüyüm ama ben takip edemiyorum, o kadar çok bitcoin, o kadar çok mecla var ki kontrol etmesi de hakikaten çok kolay değil. Ama bizim burada da biraz daha geç kaldığımızı düşünüyorum Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak yasal altyapıyı da daha önce hazırlasak daha iyi olurdu diye düşünüyorum.

Şimdilik söyleyeceklerim bu kadar. Yani sonuçta, dijital mecralar hem toplumun demokratikleşmesine katkıda bulunacak hem de toplumumuzun uluslararası rekabette öne çıkmasını sağlayacak. Bu iki şeyi dengeli bir şekilde götürmemiz lazım diye düşünüyorum.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Hocam, çok teşekkür ederim, çok önemli konulara değindiniz. Bir taraftan demokratikleşme bir taraftan otoriterleşme ve kanunsuzlaşma meselesi zaten 21’inci asrın en önemli konularından bir tanesiydi. Burada, hatırlarsınız, demokrasi tarihinde 60’lardan itibaren dijital demokrasi konuları tartışılmaya başlanmıştı. 60’lar da henüz çok erkendi ama günümüzde gerçekten dijital demokrasinin bütün unsurlarıyla ortaya çıktığını görüyoruz ama burada kuralsızlaşmaya karşı işte Komisyonumuzun da en önemli fonksiyonu galiba bu olacak. Ben bu önemli değerlendirmeler için teşekkür ediyorum.

Şimdi Ravza Kavakcı Hanımefendi’ye, Başkanımıza veriyorum sözü.

Buyurun Başkanım.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ben de, hem bütün heyetimizin geçmiş Ramazan Bayramı’nı tebrik ediyorum hem de dün idrak ettiğimiz Atatürk’ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı’mızı 19 Mayısın seneidevriyesini tekrar tebrik ediyorum.

Başta, sizlerin de ifade ettiği gibi İsrail’in devlet terörü uygulamak suretiyle masum insanları katledişini de kınıyorum. Bu süreçte şöyle bir şey yaşadık, bilmiyorum sizlerde yaşadınız mı? Dijital Mecralar Komisyonunu da ve demokratik dijital demokrasiyi de belki dijital ifade hürriyetini de etkiliyor. İsrail’i eleştiren “tweet”ler atmaya başladığımızdan beri İngilizce ve Türkçe etkileşim sayısı oldukça düştü, bununla alakalı bazı algoritmalar, bazı programlar kullanıldığı söyleniyordu, onun da olduğuna dair bazı şeyler yaşamış olduk. Yani bir demokrasi olduğu, fikir hürriyeti olduğu, işte Trump’ın hesabının askıya alınmasından –gerçi hani Trump iyidir, kötüdür onu söylemiyorum ama ifade hürriyeti açısından- bir de işte daha önceki Amerikan seçimlerine müdahale, insanların verilerinin kullanılarak seçmen davranışlarının yönlendirilmesine dair iddialar ve bunlar çerçevesindeki tartışmaların çok önemli olduğunu düşünüyorum Komisyonumuz açısından da. Bu süreçte de onu tekrar yaşamış oluyoruz, idrak etmiş oluyoruz.

İlk toplantılarda belki ifade etmiştim, tekrarlayayım, hiçbir şey bedava değil. Tabii, WhatsApp’tan sosyal mesajlaşma, haberleşme mecralarından sosyal medyada paylaşım yaptığımız mecralara kadar bunlar bedava e-mail de dâhil, birçok bedava hizmetten senelerdir faydalanıyoruz...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Hatta ne örneğini veriyorsunuz Başkanım? Bedava peynir meşhur yani...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Ben bilmiyormuşum bedava...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Çok konuştuk ya bunu, hatırlıyor musunuz? Ayhan Bey de, Onursal Bey de söyledi ya “Bedava peynir fare kapanında olur.” diye.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Evet, evet tamam. Ben onu nasıl olduysa kaçırmışım herhâlde ramazanda söylendiyse. Peyniri çok sevdiğim için demek ki bloklamışım. Kusura bakmayın. Ben onu kaçırmışım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Estağfurullah.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Evet, yani hiçbir şey bedava değil. Netice itibarıyla bu kadar senedir, ben ilk e-mail adresi aldığımda yüz yıl evvel onu yaşamıştım, yani onun da bedava olmadığını... Zaman zaman sizler de yaşadınız mı bilmiyorum ama.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - İlk mailinizi ne zaman aldınız Başkanım?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Herhâlde, 92 ya da 93 olması lazım. Daha internet yaygın değildi, yeni mezun bir mühendis olarak aldım ama kimseye e-mail yazamıyordum. O günlerden bugünlere geldik.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Peki, Yahoo’dan mı aldınız?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Benimki Yahoo’ydu, o zaman işte UNIX ortamında programlama yapıp haberleşmeye çalışıyorduk. Neyse ben o konulara girmeyeyim, eski şeyler. Yani aslında bizim Komisyonumuzu ilgilendiren birçok konu var, bugüne de değen konular ve belki bununla alakalı hani ekonomik boyutundan bahsettiniz; ekonomik boyutundan sosyal boyutuna, psikolojik boyutuna tartışılacak birçok alan var.

Başkanım, başta ifade ettiniz, Türkiye'nin dijital görüntüsünü, görünümünü alalım, belki dijital harita gibi bir şey. Hem altyapı açısından hem de kullanıcı memnuniyeti açısına kadar değişebilecek farklı alanlarda çok katmanlı bir şey yapılabilir. Bu da Komisyonumuzun bir çıktısı açısından çok kıymetli olur. Başta ifade ettiğiniz gibi işte burada bakanlarımızı dinledik, yetkilileri dinleyip önce neredeyiz ondan sonra da nere gideceğiz bu da çok kıymetli bu açıdan.

Ben Boğaziçi Üniversitesinde yüksek lisans yaptığım dönemde belediyelerin 2007-2008 senelerinde belediye hizmetlerindeki, on-line hizmetlerin, on-line e-belediyeciliğin Avrupa Birliği ülkeleriyle bir mukayesesi üzerinde çalışmıştım. Şimdi, baktığımızda, mesela, e-devlet sistemini inceleyebiliriz, entegre olan -yani çok büyük bir ilerleme var- birçok sisteme vatandaşlarımız evinin konforundan birçok hizmete erişebiliyor ama daha fazlasını da altyapısını da yapmamız lazım.

Yani nerede eksiklerimiz var? Hem kendimize bir not verip bir de yol haritası Türkiye'de aciliyet ne hususlardadır ve dünya gündeminde neler var? Demin, biz çip üretiminden bahsediyorduk; çip üretiminde hocam eksiklik yaşandığını söyledi. Bununla alakalı Türkiye'nin ne katkıları olabilir, neler yapabiliriz? Yeni çıkan farklı alanlar var. Onlar konusunda neler yapabiliriz? Çok fazla yapılacak işimiz var. Ben de burada bitireyim.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ederim Ravza Hanım.

Söz talep edenler...Onursal Bey'in bir söz talebi var, Ahmet Bey'in söz talebi var.

Buyurun Onursal Bey.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Geç kaldığım için başını kaçırdım, özür diliyorum. Filistin Büyükelçiliğine bir dayanışma ziyaretinde bulunmuştuk, biraz uzadı. Ben de tekrar bu zulmü kınadığımızı söylemek isterim Cumhuriyet Halk Partisi açısından, Filistin halkının yanında olduğumuzu tekrar dile getirmek isterim.

Burada, tabii, Ayhan Hocamın açtığı noktadan bir şeyler söylemek istiyorum, katkılar çok değerli, Ravza Hanım'ın söyledikleri de çok önemli. O kadar çok mesele var ki “dijital mecralar” deyince, tabii, Komisyonun adı çok önemli ama dijitalleşme Türkiye'nin her yerinde var; sanayide de var, işte, hukukta da var, eğitimde de var. Bunların hepsini bir bütün değerlendirmeye kalktığımızda da işimizin çok zor olduğunu görüyorum, önceliklerimizi bence belirlememiz gerekiyor bu noktada.

İlk söyleyeceğim konu aslında Ayhan Bey'in başladığı noktadan, tam anlamıyla bizim Komisyonun belki çalışmaları doğrultusunda değil ama Türkiye'deki internet altyapısı ve özellikle cihazlara ulaşma noktasındaki sorunları da bence bir öncelememiz gerekiyor. Çünkü yaptığımız çalışmalarda şunu görüyoruz: Türkiye'de özellikle Avrupa'nın en yavaş ve pahalı internetini kullandığımız gibi bir sorunla baş başayız, vergiler çok yoğun. Bir yandan, dijitalleşme çok önemli, gençlerimizin burada üretmesi çok önemli ama altyapının olmadığı bir ülkede üstyapının hayata geçmesi de çok kolay değil. İşte, fiber optik altyapımız ki TÜRK TELEKOM gibi köklü bir şirketimiz olmasına rağmen... Geçen haftalarda Sayın Bakana sordum, 2020 yılı içinde toplamda 34 bin kilometre fiber optik döşeyebilmişler ki aslında biliyorsunuz, insanlar eve kapandığı için de kazı yapmak için çok uygun ortamlar vardı, yerel yöneticilerin orada yaptığı ciddi çalışmaları gördük özellikle insanların evde olduğu dönemde. Bu noktadan çok geride kaldığımızı görüyoruz yani Türkiye'nin özellikle fiber optik kablo miktarının 400 bin kilometre civarında olduğunu görüyoruz. 2006 yılında TÜRK TELEKOM satıldığında bu rakam 150 bin kilometre civarındaymış ve neredeyse bir arpa boyu yol gidememişiz, böyle bir eksikliğimiz var. Bir de dönüp internet hizmetine baktığımız zaman, vergilendirmeye bakıyoruz; işte, yüzde 18 KDV var, yüzde 7,5'tan yüzde 10'a çıkarıldı iletişim vergisi; meşhur deprem vergisi, biliyorsunuz,

“Kaldırılacak.” denmişti, o dönemin Başbakanı Sayın Binali Yıldırım da dönem dönem müjdelere vermişti ama tam tersi oldu. Öğrencilerimizin internete ihtiyacı olduğu dönemde, özellikle insanların evden çalışmaya başladığı dönemde gördük ki yüzde 7,5’tan yüzde 10’a çıktı özel iletişim vergisi, çok yakın zamanda böyle bir sorun yaşadık.

Bununla birlikte, Türkiye Cumhuriyeti’nde öğrenci olan bir genci düşünün, iyi bir cep telefonu alması lazım, belki o cep telefonu için uygulama üretmesi gerekiyor, onun için iyi bir ürüne ihtiyacı var; TRT bandrolüne yaklaşık yüzde 10 ödüyor, Kültür Bakanlığına yüzde 1 pay ödüyor, ÖTV’ye yüzde 50 ödüyor, KDV’ye yüzde 18 ödüyor. Şimdi, buradan baktığımız zaman şunu yapıyoruz yani biz bir genç kardeşimize, diyoruz ki: “Sen maaş bordronu al, herhangi bir bankaya git, otuz altı ay vadeli krediye başvur.” Ne alacak? Bir tane telefon alacak, cep telefonu ya da bir bilgisayar alacak. Bilgisayarda ÖTV yok, onda yanlış anlaşılma olsun istemem, tablette yok ama bunları alabilmek için gidip... Bu basit bir bilgisayar, bir cihaz yani üretim yapmasını istiyoruz ama otuz altı aylık bir kredi almak zorunda olduklarını öğrenciler kendileri söylüyor bu arada. Hani, rakamları da hepimiz biliyoruz az çok, böyle iyi bir bilgisayar almak gerekiyor ki orada çalışırken, ürün üretirken de sorunlar yaşamayalım. Böyle bir sorunla baş başa Türkiye’deki gençler. Buna bir çözüm üretmemiz gerektiğini düşünüyorum, diyorum tekrar sadece bizim Komisyonun sorumluluğu dâhilinde değil bu iş ama buraya bir çözüm üretilmesi gerekiyor.

Bununla birlikte, işte, biraz rakamlara baktım gelmeden. OECD’nin rakamlarına göre bilgisayarı olan öğrenci sıralamasında 77 ülke arasında 64’üncü sıradayız yani bizden geride 13 ülke var. 23 Mart 2020 ve 7 Mayıs 2021 tarihlerini kapsayan dönemde öğrencilerin sadece yüzde 40’ı derslerini PC ya da tabletten takip edebilmiş yani şu küçük ekranlarda öğrencileri ders takip etmek zorunda bırakmışız ve bunların sayısı öyle az değil yani belki 8 milyon öğrenci cep telefonu ekranından saatlerce EBA’dan ders dinlemeye çalışmış. Bunlar çok ciddi sorunlar ve biraz önce Ayhan Hocanın da vurguladığı gibi bir yandan genç nüfusumuzla övünüyoruz tabii ama onları iyi eğitip donatırsak dünyanın en büyük hazinesine sahip olacağız, en büyük kaynağına sahip olacağız eğer onları bilgiyle eğitip donatırsak. Bu dönemi kaçırsak da –ki gittikçe artık genç nüfusumuz da yaşlanmaya başlıyor rakamlara baktığımız zaman- ciddi bir enkazla karşı karşıya kalacağız gibi görünüyor.

Tabii, Komisyonumuz çok değerli bir Komisyon, geçen aylarda da -pandemi de bizi biraz zorluyor-bakanlarımızı dinledik, çok basit bir bilgi istedik bakanlıklardan hâlâ gelmedi Sayın Başkanım, lütfen hatırlatırsanız. Fatih Bey’in ekibine dedik ki: Ya, en azından Türkiye’deki şu internet altyapısının dağılımını bir görelim yani kırsalı, kenti. “Tabii, hemen hallederiz.” dediler. Çünkü herkes başka bir şey söylüyor; Bakan başka bir şey söylüyor, bir gün Bakan Yardımcısı çıkıyor diyor ki: “24 milyon hanenin hepsine ulaşabiliyoruz.” Öbür gün “Kırsala gidemiyoruz ama kırsal dışında çok başarılıyız.” diyor. Ya, en azından elimizde datalar olursa biz de bunların üzerine koyarak, aldığımız mesafeleri de görerek hareket edebiliriz yani “Başladığımız noktadan –ben bunu çok önemsiyorum çünkü- 27’nci Dönem Parlamentosunda Dijital Mecralar Komisyonu olarak biz Türkiye’nin fiber optik altyapısını 400 bin kilometreden 1 milyon kilometreye çıkarabildik.” dersek bence tarihi bir iş yapmış oluruz Sayın Başkanım, onun için özellikle bu kısmı biraz anlatmak istedim.

Söylenen başlıklar çok önemli, siz ben gelmeden önce -Biraz Burak Vekilim bahsetti- işte, temsilcileri dinlememiz gerektiğini söylemişsiniz, bunların çok değerli olduğunu düşünüyorum, özellikle sektörlerin bütün paydaşlarını, dönem dönem akademiye de dinlemek çok değerli olur.

Ben geçen haftalarda bir çalışma yaptım, bu e-spor yöneticileriyle bir araya geldik, orası da çok ilginç bir yer. Tabii, buna “spor” deniyor, denmiyor tarafı başka ama bugün dünyada futboldan sonra takip edilen en önemli spor dalı hâline gelmiş durumda, 400 milyona yakın takipçiden bahsediliyor.

Bizim de bir Federasyonumuz var, çocuklarımız bu işin içinde dibine kadar. Bir yandan, bakıyoruz, işte, gerçekten düzenlenmesi gereken bir alan mı? Evet, düzenlenmesi gereken alan ama iki boyutlu düzenlenmesi gereken alan. İşte, bizi gururlandıran oyuncularımız da var. Geçenlerde PUBG’de dünya 6’ncısı olmuş bir ekip var, 300 bin dolar kadar da bir ödül kazanmış ve Türkiye’ye gelmişler ama toplantılarda –ben de burada dile getireceğimi söylediğim için oradaki kulüp yöneticilerine ve sporculara, anlatmak isterim- diyorlar ki: “Bir Federasyonumuz var Gençlik ve Spor Bakanlığının altında ama bu sporcu arkadaşlarımız –sporcu olarak tanımlarız, tanımlamayız, oyuncu deriz, nasıl tanımlayacaksak- bu arkadaşlarımız yurt dışına giderken pasaport almakta, diğer bütün uygulamalarda, sponsor almakta çok büyük zorluklar yaşıyorlar.” Aslında bizim ilk “unicorn”umuz biliyorsunuz Peak Games oldu, yine bir oyun firması oldu, ikincisi de Getir firması oldu; bu da çok gurur verici bir gelişme.

Şimdi, yeni gelişmeleri de biraz yakından takip edersek özellikle oyun sektöründe Türkiye bir “hub” olabilir, Avrupa’ya açılan bir “hub” olabilir de böyle bir fırsat da var, bunu görüyor arkadaşlar ama hem finansal açıdan vergi düzenlemelerinin yeniden şekillenmesi gerekiyor, kimse bu tarafa bakmıyor. Hem sponsorluk tarafı hem yayın hakları, buralar binlerce, milyonlarca izleniyor Sayın Başkanım, öyle yüksek seviyede izlenmeleri var ve Türkiye’yi temsil eden oyuncular var, dünya şampiyonu olan oyuncular da var burada kendi adına. Burayı da düzenleyebiliriz, gündemimizin bir tarafında buna da yer verebiliriz diye düşünüyorum.

Bir de bitcoin meselesi var, zaten arkadaşlarımız da bahsetti, tekrar üzerinden geçmek gerekir mi bilmiyorum. Tabii, bizim baştan beri hep söylediğimiz bir tutumumuz var yani yasakçı bir bakış açısından çok dünyadaki standartları görüp doğru bir düzenleme yapılsın. Tabii ki vatandaşın haklarını koruyabilelim. İşte, bir Thodex krizi yaşadık hep birlikte gördüğümüz. Buna benzer bir kriz daha olmasın isteriz. Tabii, bunun finansal boyutu çok ayrı bir tarafı, işte, dijital tarafında olması belki biraz da bizleri de ilgilendiriyor ama yani baktığımızda Türkiye tarihinin en önemli ve büyük dolandırıcılık hikâyelerinden birini hep birlikte gördük. Bazı ülkeler bunu engelliyor, bazı ülkeler devam ettiriyor ama inanılmaz bir ilgi var bu platformlara da görüyoruz ki Türkiye’den. Türkiye’deki borsalar üzerinde kripto para yatırımı yapanların sayısının 5 milyonu bulduğu söyleniyor. Yani bununla birlikte kripto para platformlarının işlem hacimlerinin geçen yıla göre 10 kat artmış olduğu söyleniyor, oraya da inanılmaz bir ilgi var. Bunu da gündemimize almamız gerektiğini düşünüyorum.

Yapacak çok iş var, ben de şimdilik böyle birkaç öneri sunmuş olayım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ediyorum.

Ahmet Bey, buyurun.

AHMET BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova) – Sayın Başkanım, kıymetli Komisyon üyelerimiz; ben de hem geçmiş Ramazan Bayramı’mızı hem de dün idrak ettiğimiz Atatürk’ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı’mızı tebrik ediyorum bir kez daha konuşmamın başında.

Değerli Başkanımızın açılış bölümünde söylediği gibi gerçekten Meclisteki diğer çalışmalardan pozitif ayrıışan, seviyeyi her zaman yukarı doğru çıkartan bir ekip olarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz. O yüzden buradaki yaptığımız tartışmalardan kişisel olarak da çok istifade ettiğimi bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Benim özellikle üzerinde durmak istediğim konu, açılış kısmında Başkanımızın ifade ettiği, bir yıllık rapor hazırlamamız Komisyon olarak. Ben bunun çok değerli olduğunu düşünüyorum. Buradan bir gelenek başlatırsak birçok açıdan da dijital mecraların gelişimi bakımından önemli faydalar ortaya koyabileceğimize inanıyorum. İlk olarak da bu mecralarda verilen kararların, atılan adımların demokratik denetimi bakımından yapacağımız bu çalışmanın da değerli olduğu fikrindeyim.

Son zamanda yaşadığımız bir örnek olayla bunu ifade etmek isterim. Özellikle İsrail'in yürüttüğü bu devlet terörü karşısında, tabii, dünyanın dört bir tarafından buna itirazlar yükseldi, ülkemizden de aynı şekilde ama özellikle kamu yöneticisi olmayan fakat dünyada söyledikleri sözlerle... Ayhan Hocamın da ifade ettiği gibi, toplumsal anlamda bu yeni aktörler ortaya çıktı bu dijital mecralarda siyasal, sosyal meselelerin konuşulmasıyla beraber. Hiçbir objektif kıstasa uyulmadan içeriklerin bir anda kaldırıldığı... Yani birçoğunu ben inceleme fırsatı da buldum, gerçekten somut olan görüntülerle, fotoğraflarla ifade edilen meselelerin hemen nefret suçlarına bağlanarak... Hâlbuki özellikle antisemitizmden bahsediyorsak dünyada çok gelişmiş, objektif kıstasları olan bir konu antisemitizm ve bir ifadenin antisemitik olup olmadığı çok kolay da değerlendirilebilir. Hemen hemen İsrail devletine yönelik olan bütün eleştirilerin aynı sepete konularak burada âdeti -ben dijital engizisyona benzetiyorum- bir Orta Çağ zihniyetine tüm dünyayı esir kılmak isteyen bir anlayış söz konusu.

Tabii, bu, şu açıdan da önemli: Bir olay meydana geldiği zaman -yine söylüyorum, siyasetçiler ya da kamu yöneticilerinin dışında- burada aracı kişiler olarak ortaya çıkan insanlar bu mecralardan da bir anlamda gelir elde eden kişiler. Yani bir sanatçı, bir sporcu dünyada bir hadise meydana geliyor ve bununla alakalı bir şey söylüyor ama sosyal medya mecraları yaptıkları bu eylemlerle, uygulamalarla bu kişilere “Eğer sen bizim istemediğimiz bir şeyi söylersen sesini keseriz ve bütün senin o dijital kimliğini, dijital şahsiyetini bir anda yok edebiliriz.” diyor.

Tabii, Komisyonumuzun yürüteceği bu raporlama çalışmalarında yıl yıl bunları kayıt altına alması, örnek olaylar bakımından bunları incelemesi ve uzmanları dinleyerek bir çerçeve oluşturması bu alanda oluşacak olan sonraki çalışmalara da çok iyi mesnet teşkil edecektir. Benim üzerinde durduğum iki nokta var. Birincisi, bir şeyler oluyor dijital alanlarda sürekli. Onursal Bey de çok güzel noktalara değindi e-spor başta olmak üzere. Bu alanlarda meydana gelen uygulamalar, yayın hakları vesaire vesaire; tüm bunların bir demokratik denetimini yapacak, kişilerle, uzmanlarla bu heyeti bir araya getirecek ve Meclis adına da bunu her yıl bir rapor altına alacak bir çalışma, son dönemde yaşadıklarımızdan sonra bence çok zaruri. Hatta, kısa bir vadede bir alt komisyon oluşturup bu raporun kapsamı ne olur, içeriği ne olur, bir çalışma yapıp sonra da bu Komisyonumuzun genel toplantısında ele alırsak faydalı olur diye düşünüyorum. Hem politika bazlı farklı açılardan baktığımız, işte, işin altyapısı, üstyapısı; bunları gündeme getirdiğimiz hem de -bizim Komisyon olarak en önemli görevlerimizden biri- bireysel hak ve özgürlükleri güvence altına alırken aynı şekilde kişi haklarının ihlal edilmediği bir hukuki zemini sosyal mecralar, dijital mecralar açısından ortaya koyabildiğimiz... Buna da mesnet teşkil edecek yani daha sonrasında yapacağımız yasama çalışmalarına mesnet teşkil edecek uçları da buradan yakalarız diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çok teşekkür ederim.

Gerçekten çok verimli bir toplantı oluyor.

Zeynep Hanım'a söz vereceğim.

Buyurun Zeynep Hanım.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum ben de Başkanım.

Şimdi, hakikaten bence Mecliste güzel bir çalışma tarzı ortaya koyan bir Komisyonuz. Ben bütün üyelere tekraren teşekkür etmek istedim.

Öncelikli olarak, tabii ki geçmiş Ramazan Bayramı'nı ve dün idrak ettiğimiz 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'mızı bir kere daha tebrik ediyorum.

Bu noktada, Filistin'de geçtiğimiz günlerden beri yaşanmakta olan ve bu sabah itibarıyla da şiddetini artırdığı haberlerini aldığımız saldırıları bir kere daha kınıyorum.

Bu noktada, ben, açıkçası Ahmet Bey'in başlattığı noktadan devam etmek isterim, şöyle ki: Gerçekten enteresan bir şeyle karşılaştık, Ayhan Altıntaş Hocamın... Bence hocalık her türlü makamdan daha üstte, o yüzden siz bizim için değerli bir hocamızsınız, ben direkt "Ayhan Altıntaş Hocam" diyerek hitap etmek istedim. O noktada sizin ifade ettiğiniz bu mecralar bir yandan bir demokratikleşmeye kapı arıyor yani bir yönüyle böyle bir yanı var ki bunu şu bağlamda da görebildik: Mesela, İsrail'in daha önceden, sosyal medyanın bu kadar etkin olmadığı dönemlerde bu katliamları çok daha rahat bir şekilde yapabildiğini... Yani Gazze'de yıllardan beri sistemli bir hedef hâline getirilme hâli var Filistinlilerin, aslında insanların sistemli bir yerinden ediliş hikâyesi var ama sosyal medyanın gücüyle, bilhassa "influencer" diye tabir edilen ama esas itibarıyla belki bizim Türkçede etki kişisi olan insanların aslında bunu çok ciddi anlamda hareketlendirebildiğini gördük. Çok çeşitli ünlü kişiler bu meseleyi sahiplendiler, bir farkındalık oluştu ve bu, aslında, dünyada her şeyin başkalarının gözü önünde yapılamayacağını da birilerine öğretti ve gösterdi. Bu yönüyle ben de önemli ve değerli buluyorum bu mevcudiyeti, herkesin bulunup, paydaşı olup tepkisini ortaya koyabildikleri... Ya da kendi gençlerimiz de çok değerli şeyler yaptılar yani İsrail Başbakanının bir "tweet"inin altına bizim bir öğrencimiz kendi hazırladığı videoyu koydu ve neredeyse onun 2-3 katı görüntülenme aldı. Gerçekleri anlatmak adına bireylerin de çok güzel inisiyatif alabildikleri bir ortamın oluştuğunu görüyoruz.

Bununla birlikte, Ahmet Bey'in ifade ettiği, Ravza Başkanının da ifade ettiği şöyle bir gerçeklikle de karşılaştık: Bir etkileşim azlığı, filtre gibi bir gerçeklikle de karşılaştık. Bu, açıkçası yurt dışında çok yoğun tartışılan başlıklardan biri. Geçtiğimiz yıl itibarıyla "Demokrasilerin üzerinde sosyal ağların nasıl bir etkisi olacak?" şeklinde bir rapor yayınlanmıştı Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinde, bence çok önemli ve değerliydi. Bunun sonrasında sosyal ağ sağlayıcılarındaki algoritmaların insan haklarına nasıl bir tesiri olacak, buna ilişkin de farklı raporlar yayınlandı. Dolayısıyla, burada bir yandan bir demokratikleşme unsuru olarak gözükmürken bu sosyal ağ sağlayıcıları, bir adım sonrasında "Sosyal ağ sağlayıcılarının kimin konuşup kimin konuşmayacağına karar vereceği bir düzleme acaba bu mesele itilir mi?" kaygımız giderek kuvvetlendi bu süreç içerisinde. Dolayısıyla, buna ilişkin olarak, bizim gerçekten burada sosyal ağ sağlayıcılarının her birini dinliyor olmamız çok önemli. Yani haberleşme hürriyeti, neticede anayasal güvence altına alınmış bir hak. Kişilerin haberleşme kanallarının çeşitlendirilmesi ve bunun kuvvetlendirilmesi, devlet olarak bizim sorumluluğumuz. Dolayısıyla, sosyal ağ sağlayıcılarının bu konudaki fazla inisiyatif alan hâlinin haberleşme hürriyeti bakımından ileride bir tehdit teşkil edip etmeyeceği hususu da bizim gündemimizde yer almalı diye düşünüyorum.

Bununla birlikte, bir diğer tartışılan husus şeffaflık bahsi yani bu algoritmalar hususunda dünyada çok yoğun olarak, sosyal ağ sağlayıcılarına istinaden, şeffaflık bahsine dair çok ciddi tartışmaların kümelenmeye başladığını görüyoruz. Çünkü bu sosyal ağ sağlayıcılarındaki algoritmaların işleyişinin hâlâ net bir biçimde ortaya konulmadığını ve bu dünya genelinde, bilhassa burada vatandaşlarını korumak isteyen, aslında kamu düzenini sağlama sorumluluğunu üstlenmiş olan devletlerin ciddi anlamda kaygı noktalarından bir tanesini oluşturduğunu görüyoruz. Dolayısıyla, sosyal ağ sağlayıcıları noktasında, burada algoritmaların işleyişine ilişkin daha şeffaf bir görünüme kavuşulması gerektiği önemli bir başlık olarak karşımızda duruyor.

Onursal Bey fiber altyapıya istinaden birkaç cümle etti. Bu, hakikaten bizim de çok önemsedığımız bir başlık. Daha önceden bu örneği vermiştik: Bir yoldan 5 araba geçiyorken şimdi 100 araba geçiyor. Dolayısıyla, bizim de bu mevcut duruma acilen adapte olmamız gerekiyor. Bu minvalde, birkaç ay evvel Evrensel Hizmet Kanunu'nda bir değişiklik yapmıştık. Ulaştırma Bakanlığıyla biz de meseleyi sürekli olarak takip ediyoruz. Bu kanuni düzenlemenin akabinde şimdi -yanılmıyorsam- fiber altyapıyı geliştirmek üzere tekrar ilgili ihale süreçleri sürdürülüyor ve dolayısıyla evleyletme bu problemin de çözümü hususunda gerekli adımların atılacağını görüyoruz. Bizler de bizzat takip ediyoruz. Hakikaten çok önem verdiğimiz başlıklardan bir tanesi.

Yine oyun sektörü hususunda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın da ciddi anlamda aslında vurguladığı başlıklardan biri. Sadece savunmaya değil, çok çeşitli alanlara bizim odaklanmamız gerekiyor diyoruz. İşte Peak Games, sonrasında Rolling Games, bizim “unicorn”larımız hakikaten bu alanda çok ciddi anlamda arttı ve artık “decacorn”a dönüşmelerini bekliyoruz belirli noktalarda. Bugüne kadar 1,4 milyar liralık bir kaynak aktarılmış vaziyette bu gençleri desteklemek adına, dolayısıyla bu da devletimizin bu noktada da gençleri desteklemeye yönelik attığı önemli ve değerli adımlardan diye düşünüyorum. “1 milyon Yazılımcı Projesi”nin -BTK, ondan da Ayhan Hocam bahsettiler- ilgili altyapısının oluşturulması hakikaten aslında bir projeksiyon ortaya koymakla mümkün olacak. Bu projeksiyonun oluşturulması noktasında TBMM olarak biz de pekâlâ inisiyatif alabiliriz. O noktada raporu bizler de bekliyoruz olacağız Başkanım.

Benim özete ifade etmek istediğim hususlar bunlar. Ben tekrar bütün paydaşlara çok teşekkür ediyorum. Hakikaten ülkenin geleceğine yönelik çok ümit verici, herkesin ortak akıl çerçevesinde fikrini beyan ettiği çok değerli bir komisyon olduğunu düşünüyorum ben bu Komisyonun.

Tekrardan herkese teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Biz teşekkür ederiz Zeynep Hanım. Gerçekten çok önemli açılımlar sağlayan bir değerlendirme oldu.

Burak Vekilime söz vermeden önce -aslında çerçeve de biraz belli oldu- somutlaşmak bağlamında, burada demokratik bir karar almak noktasında Ahmet Vekilimizin söylediği alt komisyon kurmak bu yöntemlerden bir tanesi, çok iyi olur. Mesela, ben İnsan Hakları Komisyonundaydım daha önce, alt komisyonlar vardı, 3 tane alt komisyonumuz. Alt komisyonla bu çalışmaları yürütebiliriz veya yine buradaki değerli vekillerim uygun bulursa mevcut komisyonla da devam edebiliriz. Ben tamamen sizin görüşleriniz doğrultusunda bir yol haritası çıkarılması gerektiğini düşünüyorum. Birincisi bu. Bunu mütalaa edelim şimdi en azından. Bu uzmanların çağırılması konusunda da biliyorsunuz iki ayaklı bir -konuşmalardan o çıktı- süreç işleyecek. Bir tanesi Türkiye'deki akademisyenlerin, uzmanların, sektörde temayüz etmiş isimlerin davet edilip Türkiye'deki bu dijital altyapı konusunda bir çalışmanın, referans olacak bir metnin ve kitabın ortaya çıkması ya da raporun ortaya çıkması. İkincisi ise sosyal ağ sağlayıcıların temsilcilerinin peyderpey davet edilmesi konusu. Yine, dediğim gibi, bunu da şimdi ben bir fikir olarak heyetinize arz ediyorum. Düşünelim, ondan sonra beraberce, ortak akılla alt komisyon kurup devam edebiliriz, Komisyonumuza çağırabiliriz ama Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu -15 Temmuzdan bahsediyorlar- normal şartlar altında teamül gereği -Meclis- temmuz başında tatil oluyor ama gündeme bağlı olarak 15 Temmuz'a kadar sarkabiliyor. Bizim burada zamanımızın kısıtlı olduğunu ve Meclisin tatile girip tekrar eylül-ekim döneminde çalışmalara başlayacağımızı düşündüğümüzde Meclis tatil olmadan önce bu konuları ben beraber değerlendirelim diyorum.

Şimdi söz isteyen Burak Vekilim var, ona söz veriyorum.

Buyurun.

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sizi ve tüm arkadaşları saygıyla selamlıyorum.

Devletin işleyişiyle ilgili önemli bir faaliyet yürütüyoruz, yasama faaliyetini yürütüyoruz; alt komisyonlarda çalışmalar yapıp yürütmesi zor olan, organize edilmesi zor olan bu sisteme katkı vermeye çalışıyoruz elimizden geldiğince. Tabii ki de hepimizin ortak talebi bu devletin ilelebet yaşaması. Yaşamayı konusunda birikimlerimizi, yaşadıklarımızı paylaşıyoruz. Bunun yasama faaliyeti çerçevesinde doğru şekilde hayata geçmesiyle ilgili bir mücadele veriyoruz. Ancak 100’üncü yılına doğru giden cumhuriyetin geldiği noktaya baktığımızda, aslında çok daha güçlü bir yapı hâline gelebilmesi gerekirken son günlerdeki, son yıllardaki yaşadığımız olaylara baktığımızda olması gereken şekilde olmadığını görüyoruz. Yani bunu bir bina gibi düşündüğümüzde ana kolonların çok sağlam tutulması gerekirken ana kolonlarda çok ciddi tahribatların olduğunu maalesef görüyoruz, somut olaylarla da yaşıyoruz. Bu da gerçekten kaygı verici. Bu konuda da aslında geçmişe doğru, yakın tarihe de döndüğümüzde uyarılar hep yapılmış ama maalesef yeteri kadar dikkate alınmadığını, sonucunda da bu tahribatların oluştuğunu görüyoruz. O yüzden de bunları hatırlatarak geleceğe bu anlamda böyle daha pozitif bakıp bu yaşanmışlıklardan ders alarak geleceği doğru planlamamız gerektiğini düşünüyorum.

Bunu somutlaştıracak olursak da işte yakın zamanda birtakım dinî argümanları kullanan bir yapının kalkıp devletin içerisine sızdığını görüyoruz. Bu konuda da döndüğümüzde -işte en basitinden- çok değerli, rahmetli Milletvekilimiz Kamer Genç’in uyarılar yaparken ona yapılan saldırıları hatırlıyoruz veya bu konuda işte bir savcının, Sabih Kanadoğlu’nun hazırladığı iddianamelerin dikkate alınmayıp daha sonra bu yapının nasıl devlete karşı bir tehlike olduğunu görüyoruz. Aynı şekilde, yine yakın zamanda geçmişe döndüğümüzde bu ülkede bir mafya tehlikesinin -her zaman olmuştur da- arttığını, zaman zaman da devlet tarafından korunduğu, desteklendiği dile getirilmesine rağmen dikkate alınmadığını görüyoruz. İşte gelinen nokta ortada maalesef. Bu konu da defalarca dile getirildi ama gerekli tedbirler alınmadı.

Ben on beş yıl avukatlık yaptım. Gelin, İstanbul’da gezelim. O yapının devletin birtakım yapılarıyla böyle bağlantılı olarak- işte illegal yapıların- hâlâ nasıl etkin olduğunu çok net bir şekilde maalesef biliyoruz, görüyoruz. Buradan da kayıtlara geçmesi açısından, bu tedbirlerin çok şiddetli alınması lazım. Dediğim gibi, bu devletin ilelebet yaşaması, bu sütunların çok daha sağlamlaştırılması açısından bunların önemli olduğunu düşünüyorum.

Şimdi bunları hatırlatarak da... Komisyonumuzla ilgili de... Müthiş bir şekilde akan dijital ortamda bir dünya var. Maalesef bu Komisyonu kurmakta da geç kalmışız, takip etmekte de. Burada da nerede gördük bunu, gene geç kaldığımızı, yakalayamadığımızı? İşte bu paralarda, “sanal para” denen birtakım sistemlerin yürütmesinde ve orada oluşan ciddi mağduriyetlerde ve ülkenin ve vatandaşların kaybettiği maddi kayıplarda gördük. Zaman zaman Deniz Vekilimizin de gündeme getirdiği iddialarla; iddia bayilikleri, işte o yaşanan sıkıntılar. Sonunda ne oldu? Birtakım insanların devleti resmen dolandırarak, vatandaşı dolandırarak kaçıp gittiğini gördük yani geç kalıyoruz birçok şeyde. Tabii ki iyi niyetle yapılan çalışmalara teşekkür ediyoruz, yapılan çalışmalar her zaman iyidir ama o ortamda da müthiş bir hızlı akış var. Bu noktada, evet, araya pandemi girdi vesaire ama bu anlamda bu devletin daha sağlam kalabilmesi, kolonların daha sağlamlaşması için daha yoğun bir şekilde, en azından bu baktığımız, çalıştığımız mecradan katkı sunmak için daha hızlı hareket etmemiz lazım, daha geniş bakabilmemiz lazım. Yani gerçekten ben de takip etmekte zorlanıyorum, işte ara ara giriyoruz, çıkıyoruz. Mesela, bu sanal para konusu müthiş uzmanlık gerektiren bir konu.

Başkanım, bir an önce, geç kalmadan Hazine ve Maliye Bakanlığından belki uzmanları davet etmemiz lazım. Ne aşamada bu dosyalar, onun yargı boyutu ne aşamada, ne gibi tedbirler alınmasıyla ilgili çok ciddi çalışmalar yapmamız gerekiyor, o gözüktüyor o durumla ilgili. Onun ötesinde, işte bir sosyal medya ortamı var. Yani çıkıp insanlar tabii ki demokratik ortamda düşüncelerini ifade ediyor, yaşam devam ediyor. Mesela YouTube’de bir Türk genci, Enes Batur diye bir kişi var -biliyorsunuz belki Başkanım- bu kişinin 15 milyon takipçisi var.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Dünya biliyor ya.

BURAK ERBAY (Muğla) - Evet, dünyanın bildiği bir kişi.

Onu muhatap alıp buraya belki davet etmemiz gerektiğini düşünüyorum yani dinlememiz lazım. Yani nasıl bakıyor, nedir, ne düşünüyor, o listeye eklememiz gerek diye düşünüyorum, bilemiyorum, böyle aklıma geliyor. Çünkü milyonlarca genci etkiliyor, bizim çocuk, herkes oturup 5 yaşında, 6 yaşında çocuklarımız deli gibi onu izliyorlar. Yani bizim onu izlediğimizi, onun farkında olduğumuzu ona hissettirmemiz lazım belki de. Devlet organizasyonu diyorum ya yani çekinmememiz lazım çünkü bir realite, bir gerçek, böyle birisi var. Onun bakış açısını yakalayabilmek açısından, işte bu gidişatı, hayatı yakalamaktan kastım bu.

“Twitch” diye bir ortam var, yine milyonlarca insan, gençlerimiz orada, yaşıyorlar, gerçekten sağlıksız boyutu da var belki bir açıdan, kendi açımızdan baktığımızda ama orayı da iyi izlememiz lazım, ne oluyor, ne düşünüyorlar, orasının da önemli olduğunu düşünüyorum. Bu konuda çalışan ciddi hukuk büroları var. Burada yapılması gereken düzenlemelerle ilgili oradaki avukat arkadaşların muhakkak davet edilmesi gerektiğini düşünüyorum, hem dünyadaki örnekleri doğru tespit edip tedbirlerin alınmasıyla ilgili, bu listenin hemen somut olarak olgunlaşması çünkü Komisyon toplantılarımıza çağrıldığımızda o gündemlerin orada olması, belki işte, alt komisyonlarla da bu olgunlaştırılıp orada bir an önce davet edilecek kurumlar -eğer uygun görülürse- dediğim gibi o mecralarda yol almış, belki bizim bilemediğimiz -yani bizim bilmemiz gerçekten de mümkün değil- o bakış açılarını anlayıp devlet olarak da gerekli düzenlemeleri yapacak şekilde tedbirlerimizi almamız gerekiyor diye düşünüyorum. Yoksa gerçekten işte, son zamanlarda gene öngörülemezlikten midir bilmiyorum, Şampiyonlar Ligi finali Türkiye’de oynanacakken gitti, Formula 1 gitti. Yani bunun gibi, böyle, ülkeye çok daha zarar verecek sakıncaların ortaya çıkmadan tedbirlerin alınması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Biz teşekkür ederiz Burak Bey.

Şimdi, Abdullah Bey’in bir söz talebi var. Sonra Komisyon kurulup kurulmayacağı ve diğer konularla ilgili oylamaları yapıp toplantımızı bağlayacağız.

Buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız ve değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum, aynı zamanda geçmiş bayramınızı da kutluyorum.

Şimdi Sayın Başkan, ben bir iki hususu dile getirip ondan sonra çok fazla uzatmayacağım.

Öncelikle bu dijital mecranın, dijital dünyanın ne kadar önemli olduğunu, önemine binaen arkadaşların kurmuş oldukları sözün büyük bir çoğunluğuna ben de aynen katılıyorum.

Şimdi, Filistin halkı çok büyük bir zulüm altında, hepimiz çok iyi biliyoruz, büyük saldırılar altında ama en çarpıcı örneklerin başında -ben biraz toplantıya geç geldim basın açıklaması nedeniyle, belki arkadaşlar dile getirmişlerdir ama- Google tarafından, mevcut olan Gazze kentinin karartılmış

olması bile çok korkunç bir saldırdır, aynı zamanda kabul edilmeyecek bir durum, bir husustur. Bunu burada sizlerin huzurunda gerçekten kınamak istiyoruz. Bir kenti yakıp yıkıp arkasından da Google vasıtasıyla, mevcut olan bu dijital mecrada oranın bütün dünya tarafından görülmesini engelleyecek tarzda bir eylem içerisine girmek de ayrı bir cinayettir. Bu şekilde bunu paylaştıktan sonra...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Google haritaları kapattı mı?

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Şehir gözüküyor değerli arkadaşlar yani yakıp yıktılar; şehri şu anda gösterilmeyecek tarza, hâle getirdiler. Bu aynı zamanda şu anlama geliyor: Yani bir yanda, işine geldiği zaman güvenlikçi politikalarla gerçek anlamda bir halka ciddi bir şekilde saldırı mekanizması olarak kullanılan bir dijital mecra alanı; diğer tarafta ise haber alma hakkını ve ortaya koymuş oldukları bu cinayeti de saklamaya yönelik olan bir tablo. Bu nedenle gerçekten ben de çok önemli olduğunu düşünüyorum ve özellikle sömürgeci güçlerin, sömürgeci yapıların halklara yönelik yapmış oldukları bu kırımları da gerçek anlamda, özellikle dijital mecrayı kullanmak suretiyle yaptıklarına ilişkin olan hususta da sayısız örnekler var.

Değerli Başkan, şimdi, bir iki hususu daha dile getirdikten sonra alt komisyon kurulmasıyla ilgili bir fikrimizi de belirtmek istiyorum.

Şimdi, tabii, dijital alanlardaki mevcut olan paylaşımların, dünyadaki mevcut olan hususun aynı zamanda yargı konusu olduğunu da biraz önceki bir iki konuşmacı arkadaşımız belirtti. Ben onu şöyle bir örnekle somutlaştırmak istiyorum: Şu anda bizim partimize yönelik önceki dönem eş genel başkanlarımızın da yargılandığı Kobani davasının maalesef iddianamesinde de yine dijital mecraların konusu olan ve eş başkanlarımıza ait olmayan paylaşımların da iddianame konusu edildiği bir davayla birkaç gündür uğraşıyoruz, önceki gün duruşmasındaydım ve bu tür şeylerde maalesef karşımıza çıkan bir alan. Dolayısıyla şunu belirtmek istiyorum: Bu dijital mecralardaki alanın özellikle düzenlemeye muhtaç olan bir saha olduğunu da belirtmek istiyorum. Nedeni şu: Her ne kadar Komisyonumuz yeni kurulmuş olsa da bu alanda çeşitli düzenlemelerin yapılması, özellikle Ceza Muhakemeleri Kanunu’nu da gerçek anlamda ilgilendirecek ve insanların gerçek anlamda yargılama sistemini de etkileyebilecek olan bir alanda bir düzenlemeye ihtiyaç olduğunu ve demokratik bir düzene kavuşturulması gerektiğini burada belirtmek istiyorum.

Yine diğer arkadaşların da belirttiği gibi, gerçek anlamda bir dolandırıcılık alanına ve sahasına da konu olan bir alan. Bu anlamda da yine yasal bir düzenlemeye ihtiyaç ve muhtaç olduğunu burada sizlerle paylaşmak istiyorum.

Alt komisyon kurma konusu ve uzmanların çağırmasıyla ilgili olan hususa gelince; Değerli Başkan, sürekli Komisyonumuzun toplanması... Elbette biz çalışmak istiyoruz, bu yönde bir görev geldiği zaman hepimiz üzerimize düşeni yaparız ama bir alt komisyon kurulmasının ve pratik anlamda çalışma yapmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz. Neticede alt komisyonumuzun icra edeceği ve toplayacağı bilgilerle, mevcut belge ve bilgilerle Komisyonumuza bu yönüyle bir çalışma ve katkıda bulunmasının daha doğru olacağı kanaatini taşıyoruz. Dolayısıyla bir alt komisyon kurulmasına ilişkin olan hususa da biz destek vereceğimizi ve yine meslek kuruluşlarının, bilim dünyasının da sürekli çağrılıp bu yönde bilgi alınması gerektiğini düşünüyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Ben teşekkür ederim Abdullah Bey, sağ olun.

Zafer Bey biraz önce buradaydı, gelmişti, ona da hoş geldiniz diyorum; toplantımıza sonradan gelen Mustafa Bey’e de teşekkür ederiz.

Şimdi benim önerim şu: En azından şimdi biz -benim de alt komisyon kurulması gerektiği konusunda bir şeyim var- isterseniz bunu oylayabiliriz ya da genel kanaat galiba bir alt komisyon kurulması noktasında. Tabii, Tuncay Özkan Bey daha tecrübeli.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ben, Onursal Bey partimizin görüşünü ifade ettiği için bu konuda herhangi bir görüş belirtmeyeceğim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Yok yani zaten hani kendi aramızda toplantı formatı...

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Başkanım, isterseniz bir genel kanaat alalım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Oylayalım mı?

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Hızlıca bir kanaat alalım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Tamam olur. Alt komisyon kurulmasını teklif edenler...

Yalnız, şimdi biz işari olarak kendi aramızda...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Bir saniye Onursal Bey...

Sizin notunuz benim önümde Mustafa Bey.

Şimdi, biz en azından -hani diyoruz ya, bu dijital demokrasi, dijital demokrasi- kendi aramızda bu konuda işari olarak fikirlerimizi sorduk; heyetimizin, Komisyonumuzun genel kanaati alt komisyon kurulması noktasında.

Siz haftaya bununla ilgili çalışmalarımızı yapın, ondan sonra biz Komisyon olarak yapıp gelelim. Bu Komisyonla ilgili bunun ben çok faydalı, hayırlı bir teşebbüs olacağı kanaatindeyim.

Onursal Bey, buyurun.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Başkanım, sadece, alt komisyonlar tabii faydalı olur, çalışmalar için daha odaklanmış olur arkadaşlarımız ama başlıkların belirlenmesine böyle biraz zaman ayırıp çalışalım yani. Hangi başlıklarda alt komisyonlarımızın kurulacağıyla ilgili, onun için bir zaman isteyecektim. Onun dışında bizim bir itirazımız yok alt komisyon kurulmasına.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Şimdi, şöyle, ben yine şunu öneriyorum, benim önerim şu: Şimdi haftaya bir daha bir toplantı yapalım diyorum ben. Özellikle arkadaşlarımızdan Komisyonumuzun daha çok toplanması konusunda çok yoğun bir talep var. Ben sizlere kıyamadığım için, hem kendi seçim bölgemizdeki çalışmalar hem Genel Kuruldaki yoğun çalışmalar nedeniyle ve de sürekli bir toplantı formatı, Türkiye’de sürekli bir toplantı... Ama ben sizin arkadaşınız olarak, tecrübeli bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak eğer bir toplantıya girildiğinde “Toplantı gündemimiz a, b, c maddesidir; toplantı süremiz otuz dakikadır, herkese ikişer dakikalık söz düşmektedir.” şeklinde bir usul belirlediğimizde toplantıların bir problem olmaktan çıkacağı kanaatindeyim. Aksi takdirde toplantılar ucu olmuyor ve sürekli toplaşma hâlinde oluyoruz. Bu prensiple, haftaya -27 Mayıs oluyor- 27 Mayıs günü...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Başkanım, bu konuda benim bir talebim olacak ama gün belirlemeden.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Estağfurullah, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, biz 1’den fazla komisyon üyesiyiz, bir de bölgemiz var, Parlamento çalışması var. Yani birkaç hafta sonra olsa çok çok uygun olur, en azından biraz daha çalışma yapmış olalım. Haftaya olsa bizim katılma imkânımız, en azından benim kendi şahsım adına söyleyeyim...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Dersim Hanım gelir ya...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – O da o aynı şekilde çünkü şey var. Biz bir iki hafta sonra olursa en azından biraz çalışma da yapalım, birkaç başlık biz de önerelim. Yoksa biz mazeret sunacağız.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Onu da soralım arkadaşlara, sürekli soruyoruz yani Komisyonumuz...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ya da salı günleri olursa zaten grup için burada oluyoruz, orada da denk getirebiliriz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Salı da olabilir.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Salı grup toplantısında olacaklar var.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Gruplar olacak.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sonrasında, işte Genel Kurul açılınca...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Öyleyse 3 Haziran diyorum, 3 Haziran, ben zaten şey almıştım. 3 Haziranda anlaşalım. 3 Haziranda -arkadaşlar not alıyorlar zaten- alt komisyon kurulması, alt komisyonda görüşülecek konuların ve davet edilecek misafirlerin ortak akılla belirlenmesi konusunda hemfikir olduk, birincisi bu.

İkincisi ise temsilcilerin davet edilmesi konusunda biz siz de uygun buluyorsanız yine değerli Komisyon üyelerimize soruyorum. Yine 3 Hazirana ve sonrasına dâhil olmak üzere, en fazla kullanıcısı olan Facebook’la başlayıp -Mustafa Hocam, ne diyorsun- bir davetiye gönderelim. 3 Hazirana hem toplantı hem de eğer uygunsa Facebook, Twitter hangisiyse yukarıdan aşağıya doğru bir temsilci çağırılması konusunu ben heyetimizin takdirine sunuyorum.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Saat kaç olur Başkanım, biz ona göre...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Yine beraber karar verelim. 11.00 bence ideal, perşembe günü. Hani sabahın çok erken saati değil, hani yaz sezonu zaten, hepimiz daha erken şey ederiz.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Başkanım, Superonline, TÜRK TELEKOM gibi altyapı firmalarını da çağıralım mı?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çağıralım. Ya şöyle Değerli Hocam: Bana kalırsa ben her hafta toplantı yapalım diyorum yani sadece onlar değil.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Hepsini online yapamaz mıyız Başkanım?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – İç Tüzük efendim, işte bak, bu da dönüşmesi gereken işlerden bir tanesiymiş.

Şimdi, bence Genel Kurulu bile dijitalle...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Yok, yok, aman dur.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Başkanım, altyapı şirketleri ile o platformları ayrı toplantıda...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Arkadaşlar, şunu söylüyorum: Ben bu toplantıya, Komisyonumuza Fahrettin Altun Beyi de çağırdım, ondan sonra o da uygun zamanda gelecek, ondan sonra Ali Taha Koç’u çağırabiliriz. Yani şunu ifade etmeye çalışıyorum: Hiçbir sansür, hiçbir şey olmadan, serbest bir biçimde çağıralım, arkadaşlarımız gelsinler.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – TELKODER’i çağıralım bence yani altyapıyla ilgili çalışma yapacaksak.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Kimi?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – TELKODER var, Telekomünikasyoncular Derneği, bu türlü yapılar da bunlara üye, onları davet edebilir altyapı çalışmamıza.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Yani, peki, 3 Haziranda toplanacağız, 3 Haziranda toplandıktan sonra perşembe günleri birkaç defa üst üste toplayalım mı?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Vekilime biraz katılıyorum ben de, hani platformlar ile altyapıcıları bir arada getirmenin anlamı yok, bence onları başlıkları belirleyerek yapalım. Kavram kargaşası da oluşmasın yani çünkü orada başka bir başlık...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Hayır, hayır, tamam, zaten o anlayışla diyorum yani o tasnifle beraber yani. Ben şunu öneriyorum: 3 Haziranda toplantı yaptıktan sonra peş peşe toplantılar yapalım mı? Meclis kapanmadan önce yani kapanana kadar her hafta perşembe günü işte alt komisyon kendi uzmanlarını çağırırsın, biz de en azından... Şimdi, Adalet Bakanı bir gelecek Komisyonumuza, bizden tarih bekliyor. Bu anlamda Komisyonumuzun bir farkındalığı var.

Ahmet Vekilim, buyurun.

AHMET BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova) – Başkanım, şu geldi benim aklıma, konuştukça güzel şeyler de çıkıyor: O zaman yani şimdi biz bu dijital sosyal mecraların her birinin temsilcisini dinlemeyi zaten kararlaştırdık, o tamam.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet.

AHMET BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova) – 3 Hazirandaki toplantıya herkes hangi temalarda uzman görüşü dinleyeceğimizi de öneri olarak hazırlayıp bu temalara ilişkin somut isim önerilerini de hazırlarsa 3 Haziranda bunu da genişçe müzakere edip karara bağlamış oluruz. Önce deriz ki sosyal mecraları dinleyeceğiz, sonra altyapı şirketlerinin temsilcilerini dinleyeceğiz, şunu yapacağız bunu yapacağız, bir çalışma programı da oluşmuş olur.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Kesinlikle katılıyorum.

Evet, eğer biraz önce söylediğimizle çelişmemek bağlamında, toplantıların ucu açık olmaması noktasında ben kifayetimüzakere uygun buluyorsanız ya da söz isteyen arkadaşlar varsa...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Saat üzerine konuştuk ama -yani sadece benim için böyle bir değişiklik yapılmasını istemem- 11.30 olabilir mi, sadece onu soracaktım. Eğer olamıyor deniyorsa onu da anlayışla karşılarım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Efendim, bizler centilmen insanlarız, bir hanımefendinin talebini kırmayız yani.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Tamam, çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Yani konuştuğumuz konuları eğer bir kez daha tekrarlamak ve bir başlık vermek gerekirse şöyle: 3 Haziran 2021 tarihinde Komisyonumuzun, hangi uzmanların dinlenmesi, hangi konu başlıklarının ele alınması konusunda tüm milletvekillerimiz fikirlerini söyleyecekler hatta bence kendi grubumuzda da bunu mütalaa edersek, müzakere edersek daha kolaylaştırmış da olabiliriz. Takdir sizlerin, ben değerli vekillerimizin görüşlerini önemsiyorum. Birincisi bu.

İkincisi: Sosyal ağ sağlayıcı temsilcilerinin davet edilmesi konusunda bir mutabakatımız oldu. Bununla ilgili biz çağırımızı yapacağız. Yine ayrıca, hem Adalet Bakanının Komisyonumuza gelmesi hem diğer yetkililerin, uzmanların ve altyapı sağlayıcıların Komisyonumuza gelmesi konusunda bir mutabakatımız oldu.

Çok değerli milletvekillerim, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; bugün çok verimli bir toplantı gerçekleştirdik, birbirimizi de özlemiştik. Gerçekten bu korona yüzünden maalesef biz birbirimize -gerçekten samimiyetle söylüyorum- sarılmaya hasret kaldık; kendi eşimize, çocuklarımıza, sevdiklerimize, babamıza annemize. İnşallah bir an önce bu süreci atlattırız. Çok verimli bir toplantı oldu, ben sizlere çok teşekkür ediyorum.

Komisyonumuzun gündeminde konuşulacak başka bir konu olmadığından Komisyonumuzun toplantısını kapatıyorum.

Sağ olun.

Kapanma Saati: 12.17

